

ЖЕНАТА НА ПОСЛАНИКА

THE AMBASSADOR'S WIFE
Copyright © 2015 by Jennifer F. Steil
Doubleday, a division of Random House LLC, New York

© Паулина Мичева, *превод от английски*
© Фиделия Косева, *художник на корицата*

© Сиела Норма АД

София 2016

ISBN: 978-954-28-2178-6

ДЖЕНИФЪР СТАЙЛ
ЖЕНАТА
НА ПОСЛАНИКА

Превод от английски:
Паулина Мичева

На Тим и Тиадора, моя дом

17 септември 2010 г.

Докато се обвиваше около изтошеното телце на непознатото дете, поставяйки малката му главичка в шепата си, споменът за една окъпана в сияние картина изплува неканен от мрака на съзнанието на Миранда. Жена спи в лодка, излегнала се е в ръцете на съпруга си и е обвила тяло около спящото си дете, обляна в благословията на бледа светлина. Около тях са тъмната вода и още по-тъмният бряг. Тялото на жената е отпуснато, доверчиво, оставило се на произвола на съдбата. Срещу сънливото семейство в лодката е Фортуна, която гребе с помощта на предания Купидон. Нещо в изображението – отказът на семейството да поеме отговорност за съдбата си – изпълваше Миранда с ужас. Те се носеха из мрака, спокойно сънуващи. *Събудете се*, искаше ѝ се да извика. *Събудете се и вземете греблата. Фортуна и Купидон са ненадеждни водачи*. Момиченцето се впи в гърдите ѝ и Миранда се загледа надолу към него с невиждащи очи, докато се опитваше да си спомни името на картината. Как беше? Детето изхленчи, когато зърното се изплъзна от устата му; беше твърде слабо, за да суче по-дълго. „Мечтата за щастие“. Това беше. „Мечтата за щастие“, Констанс Майер*. Тя, която бе познала толкова малко от него в собствения си живот. Когато Миранда се замисли отново за краткото време, което бе имала с Кресида и Фин, това бе образът, който продължаваше да ѝ се явява отново и отново. Един миг на неосъзнато блаженство... и след това тъмнина.

* Констанс Майер (1775–1821) – френска художничка, представителка на неокласицизма и романтизма. Спъгница в живота на художника Пиер Придон, но връзката им е трагична. Констанс се самоубива, след като той отказва да се ожени за нея. – Б. пр.

ЧАСТ ПЪРВА

9 август 2010 г.

Миранда

Миранда наблюдаваше как лявата ѝ ръка се движи по скицника, сякаш се колебае за посоката. Изви се нагоре, оставяйки черна пътека по грапавата бяла хартия. След това надясно, отново надолу. Рамка. Моливът се вдигна за момент от страницата и увисна във въздуха, докато очите ѝ се насочиха към прозореца. За тези няколко секунди, през които си бе наливала кафе, зората бе пристигнала рязко в Мазрук и небето се бе преобразило от черно в златно. Градината им вече бе позлатена, обширната ѝ морава блещукаше от капките на последния нощен дъжд, цветовете в спретнатите лехи бяха отпуснали тела и обърнали глави към слънцето. По периферията имаше шествие от криви дървета, облепени като уморени стражи на железните шипове на портите. Бугенвилите пълзяха по стените и промушваха цветовете си през решетките, отказвайки да бъдат задържани в едно пространство. През тревата, в далечния край на моравата, се виждаше все още пустият басейн с гладката си вода, необезпокоявана от сутрешните плувци. Небето, както винаги в този час, бе спокойно, безоблачно синьо.

Гледката на Миранда към този рай, към този оазис в тази пустинна страна, бе разделена на осем почти равни части от решетка от ковано желязо. Боядисаните в бяло пръчки оформяха

подобна на дантела завеса на прозореца. Богато украсените метални заврънкулки се мъчеха да прикрият тяхната утилитарна функция, но безуспешно.

Ръката ѝ отново се зае за работа. Железните решетки се извиха по листа, но като че ли гледани от външната страна. Зад тях не се виждаше градината, а момиче. Жена, подложена на вивисекция – главата ѝ бе очертана тук, сърцето – тук. Тук – ръката ѝ, а тук – устата. Когато рисуваше, Миранда често се чувстваше като възрастен човек, който си играе с дъска куиджа и се чуди до каква степен подсъзнанието му контролира движенията на стрелката. Едновременно създател и проводник, тя рядко можеше да предскаже какво ще се появи на листа.

Беше така погълната от парченцата на своя пъзел, че отначало не чу алармата. От колко време звънеше? Все още не бе докоснала чашата с кафе на масата пред себе си, нито бе направила чай за Фин. Изтича, както си бе боса, по коридора до спалнята им и натисна алармата на часовника на нощното шкафче на Фин. Защо я бяха включили? Те имаха дете. Не се нуждаеха от аларма. И тогава си спомни: полицаите. Полицаите все още бяха тук. Което означаваше, че трябва да се облече за закуска.

Спря до леглото, послуша се. Нищо. Кресидата все още спокойно спеше.

– Скъпи – разтърси тя внимателно Фин за рамото и го целуна по клепачите.

– Буден съм – каза той.

– Ясно е, че не си.

– Буден съм, буден съм – каза той, без да помръдва, без да отваря очи. Фин не беше от ранобудния тип. През седмицата ставаше в шест часа сутринта, за да закуси, преди да тръгне към посолството в седем и половина. Но в събота и неделя можеше да спи и цял ден, ако тя не го събудеше.

– Ще ти донеса чая.

В малката им лична кухня, намираща се между тяхната стая и стаята на Кресидата, където обикновено Миранда прекарваше първия час на деня със своя скицист, тя приготви чаша „Ърл

Грей“. Фин нямаше да пие от кафето ѝ; правеше го доста силно. Остави чая на страничната масичка до все още неподвижната му глава и се върна в кухнята за собствената си чаша.

В най-добрия случай получаваше един час блажена самота, но днес разполагаше само с двацет минути, преди да се наложи да навлече някоя лятна рокля. Рядко имаше лукса да продължи да се наслаждава на самотната си сутрин, след като напуснеше относително личното пространство на апартамента на горния етаж. Когато слезеше по мраморното стълбище, тяхната етиопска икономка Негаси вече щеше да е в кухнята, да реже манго, дини и пъпеши, да бели нарове и да прави кафе. Приличащата на птица Деста щеше да чисти баните на долния етаж. И Йонас, и Семере щяха да изкубват плевели от цветните лехи и да се грижат за зеленчуковите градинки. Миранда не вярваше, че напуканата земя на този сух град може да роди нещо, но смокините, марулите, броколите, доматиите и ревенът направо избуяваха. Докато с Фин довършеха закуската си с мюсли и плодове, погълнеха и последните глътки кафе или чай и попиеха устните си с платнените салфетки с линии във всички цветове на дъгата, Теру щеше да е дошла в кухнята, бавно щеше да разгръща готварските си книги и да прави списъка за пазаруване.

Въпреки че уединението често ѝ липсваше, Миранда се наслаждаваше на другите предимства, с които разполагаше. Не се налагаше да готви. Не переше. И най-хубавото бе, че не трябваше да излиза от къщи, освен ако самата тя не го поискаше. Можеше да рисува по цял ден. Или да играе с дъщеря си. Или да гледа през прозореца и да си мечтае.

Но днес нямаше повече време за мечтаене. Допи кафето си и се запъти към банята, за да си измие зъбите. Имаше две мивки, две шкафчета, две поставки за четки за зъби. Неговата и Нейната, плюс вана (нейна) и душ (негов). Събуждаше се всяка сутрин и не можеше да повярва, че това е нейният живот. Седна на тоалетната чиния и си помисли: *Боже мой, аз живея тук*. Дори и след три години все още не можеше да го осмис-

ли. Въпреки че би трябвало, след като сега имаше възможност да избира между седем тоалетни, които да използва. Все още четкайки зъбите си, тръгна по коридора към стаята на дъщеря им. Кресида лежеше по гръб в позата, която Миранда наричаше „предавам се“ – с опънати над главата ръчички, пълничките ѝ колене – леко разтворени. Предпазена от студа на пустинната нощ с фланелена синьо-бяла пижама на каре, тя дишаше дълбоко, малкото ѝ кръгло коремче се надигаше на равномерни интервали под копчетата. Кресида имаше спокоен сън. Беше на четири месеца, когато започна да спи през нощта. Миранда се бе подготвила за години без сън, но не ѝ се наложи. Не бе споделила тази информация с другите майки, защото се чувстваше гузна, че има толкова безпроблемно дете. И не само че Кресида не ѝ създаваше проблеми, но винаги когато се нуждаеше от помощ, имаше на кого да разчита. Напомни си мислено, че никога, никога вече не трябва да си позволява да се оплаква от нещо.

Върна се в банята и изми лицето си с ухаещия на тамян сапун, след което прокара мокри пръсти през заплетените си къдрици, преди Фин най-накрая да се довлече вътре, все още сънлив и с щръкнала коса.

– Следователите, тази сутрин – напомни му тя. – Последен ден!

– Тогава – романтична вечеря само за двама ни? – усмихна се той и я прегърна през кръста.

– Бих искала. Но тази вечер ще идват посланиците от ЕС, не помниш ли?

– Проклети да са!

– Не знам. Някои от тях не са толкова зле.

Фин я обърна с лице към себе си и тя притисна бузата си в меките косъмчета на гърдите му. Никога не се бе чувствала толкова щастлива.

В момента имаше трима следователи – преговарящи в случай със заложници от Скотланд Ярд – в техните стаи за гости. Определено в предишния си живот не бе имала подобна компа-

ния. Тогава, в къщата, която някога делеше с Висента в Стария град, бе приютявала студенти, писатели, фотографи, катерачи, авантюристи и от време на време – туристи. Те запълваха празнотата, която Висента остави след заминаването си. Гостите ѝ идваха от всички краища на света, влизаха и излизаха от дома ѝ, задържаха се за дни, седмици, месеци. Понякога някой от тях правеше вечеря. Понякога друг споделяше с нея бутилка контрабанден скоч. Но по принцип си бяха самодостатъчни, доволни от възможността да се скитат из *сука** за чиния с боб и хляб или да си сипят купа с мюсли за вечеря.

Тук, в резиденцията – лъскава бяла крепост в град от сиви скали – компанията им бе от различен калибър: министри, следователи, служители на разузнаването, политици, журналисти, учени, бизнесмени, предприемачи и военни. И всички те се нуждаеха от три пълни хранения на ден, плюс чай и бисквити, развеждане из града, учтив разговор, открит бар и, обикновено, охрана. Настаняваха ги в петте стаи за гости със самостоятелен санитарен възел, обзаведени с еkleктичен микс от британски и мазрукски легла и бюра и украсени с пердета и килими, които не си пасваха, избирани от поредица посланически съпруги с разнородни вкусове.

– Това е като елитен пансион за нощувки със закуска, декориран от нечия ексцентрична, но богата леля – сподели веднъж Миранда с Фин. Нищо от това не я притесняваше; допадаше ѝ постоянният поток от нови лица.

Алистър бе най-старшият от сегашните три ченгета (Миранда трябваше да разполага с този вид информация, за да разбере кого да настани в „министерския апартамент“ – най-голямата им стая за гости), след това Мик, и след това Гари (наричан Газа). Те живееха в резиденцията вече почти три седмици.

Следователите и военните бяха любимите ѝ гости. Кое-то я бе изненадало отначало, защото години наред бе таяла предубеждения срещу всичко и всички, свързани с военната

* Открит пазар в арабския свят. – Б. пр.

индустрия. Но британските офицери, които срещаше, откакто живееше с Фин, бяха по-мили, по-вежливи, по-интересни и по-изразително говорещи от почти всички други хора, с които някога бе общувала. Вечерта, когато Алистър, Мик и Газа бяха пристигнали, тя ги посрещна сама в предния салон и разговаряха няколко часа, докато чакаха Фин да се върне от посолството. Черупките от шамфъстък се трупаха на стъклената масичка за кафе, чашите се пълнеха с джин за трети път, а мъжете бяха отпуснали ръце на облегалките на внушителните бели дивани и забавляваха Миранда с истории за ситуации със заложници в Ирак, Нигерия и дори у дома, във Великобритания. Миранда бе забравила, че и на Запад се случват похищения. Те избягваха да обсъждат присъствието на полицаите тук. Миранда знаеше, че не бива да коментира темата, когато Фин не е наоколо, а и самите полицаи не повдигнаха въпроса. Разбира се, тя не можеше да не забележи обемистите им чанти с оборудване. Мик беше отворил своята за малко, докато тя бе в кухнята и им приготвяше чай, и когато се върна, Миранда успя да зърне вътре латексови ръкавици и найлонови торбички, на които имаше надпис „Съдебни доказателства“.

– Веднъж имахме самоубийство – един мъж заплаши да скочи с колата си, в Англия. Висока скала. Скарал се с жена си, арестували го предишната вечер и след това цял ден пил в някакъв бар – каза Мик. – Носеше бутилка вино със себе си, ако си спомням правилно.

Мик разговарял с мъжа през прозореца на колата и се опитал да го убеди да излезе и да поживее поне още един ден, но не постигнал голям успех. Мъжът ставал все по-мрачен и мълчалив и отказвал да говори. Но една от вратите на колата била откритата. Както си бил с гумените ръкавици, Мик пхнал пръсти в процепата и бързо я отворил още повече, скочил в колата, дръпнал ръчната спирачка и извадил ключовете. Кандидат-самоубиецът бил задържан и отведен в психиатрията.

– Наградиха ме за тази намеса – каза Мик, – въпреки че това вероятно е едно от най-глупавите неща, които съм правил

в кариерата си. Кой се втурва в колата на човек, който се кани да се метне от скала?

– Ако бях на мястото на жена ви, щях да ви убия – отбеляза Миранда.

– Тя се опита.

Следователите пътуваха постоянно извън Великобритания и току-що идваха от Уганда.

– Сигурно е трудно за брака – каза Миранда.

Газа каза, че съпругата му работи в същата сфера.

– Тогава навярно е двойно по-трудно.

– И да, и не... Най-малкото, тя разбира същността на това, което правя.

Не времето създавало проблеми, каза Мик, а промяната в приоритетите. Когато бил в Багдад през 2003 г., позвънил на жена си, за да ѝ каже, че е добре. Докато я набирал, стоял в сграда без стена и около него експлодирали мини. Жена му плачела, когато вдигнала телефона.

– Какво има? – попитал той разтревожен.

– Прахосмукачката! – извикала тя. – Не работи!

Мик не знаел какво да каже.

– Знаеш ли *къде* съм аз? – попитал накрая. – На тази сграда липсва *стена*. Навсякъде около мен умират хора. Но, хей! С надбавката за риск, която ще получа, можеш да купиш нова прахосмукачка!

Всички се смяха на историята, но Миранда се запита колко дълго може да продължи един брак между хора, обитаващи толкова крайно различни мисловни пространства. Историята ѝ напомни за разказа на един пожарник от Ню Йорк за разпадането на брака му след 11 септември 2001 г. Той вече не можел да мисли и да изказва мнение за това какви завеси трябва да се закачат в хола.

Историите на следователите се сториха толкова увлекателни на Миранда и Фин, че всички останаха на масата за вечеря над чашите си порто до единайсет вечерта. Не ставаше въпрос само за това, че тези мъже говореха толкова интересно за себе

си; те проявяваха интерес към хората около тях, задаваха безкрайни въпроси за мазрукската култура и политика, за работата на Миранда, за най-новите постижения на Кресида. Беше удивително колко малко политици и дипломати ги питаха нещо. Защо ченгетата бяха толкова по-добри събеседници от министрите?

Осем дни преди идването на следователите седмина чужденци бяха изчезнали в планините на север: тричленно холандско семейство, германец, двама британци и една французайка. Групата работеше за „Ислямско милосърдие“ – осигуряваше храна, подслон, здравни грижи и образование за хората, принудени да напуснат родните си места заради продължаващите племенни конфликти. В петък следобед тръгнаха на екскурзия по пресъхнала речна долина, или *уади*. Така и не се върнали.

Първият проблем бе, че все още никой не бе поел отговорност за изчезването им. Преговарящите при заложенчески кризи се нуждаят от хора, с които да преговарят. Така че през първите няколко дни изведнъж се оказа, че следователите разполагат със свободно време. Те разпитваха Фин за културата и историята на страната; ходеха на тайни срещи с немски, френски и холандски агенти от разузнаването. И все още нямаше нито дума. Това бе необичайно. Отвлеченията тук обикновено бяха резултат от племенни спорове. Племената похищаваха групи чужденци за заложници, за да оказат натиск върху правителството да принуди съперническо племе да освободи някои от техните затворници. Към тези заложници се отнасяха с топло гостоприемство. Хранеха ги обилно с козе месо и питки, даваха им най-хубавите одеяла и обикновено ги връщаха невредими след няколко дни или седмици след успешно посредничество. Само в редки случаи похищенията бяха придружени с насилие. Но „Ал Кайда“ набира сила в региона, казваше Фин. А те имаха съвсем различен стил на отвлечение.

Изчезването влоши напрежението между Севера и Юга, като правителството (разположено в по-богатия Юг) обвиня-

ваше непокорните северни племенни лидери, които отричаха да имат каквато и да е информация за пленниците.

Бяха минали няколко седмици без напредък и мъжете вече не можеха да оправдаят отсъствието си от Великобритания. Така че, до някакво ново развитие по случая, тримата следователи се връщаха у дома.

Вечерята с най-новия гостуващ министър например, за разлика от вечерите със служителите на Скотланд Ярд, беше минала напълно безинтересно. Бяха поканени всички арабски посланици, така че министърът да се запознае с вижданията им за местната политика, особено за увеличаващото се напрежение между Севера и Юга. Една гражданска война би била пагубна – каквито обикновено са гражданските войни, и Великобритания гореше от нетърпение да подкрепи преговори, които биха могли да я предотвратят. Миранда определено имаше мнение по темата, тъй като бе живяла в страната няколко години по-дълго от повечето от мъжете на масата (включително и от Фин), но тъй като министърът не бе дошъл, за да получи мнението ѝ, тя си мълчеше. Освен това никога не би могла да се надява да бъде толкова красноречива като Фин, който правеше чудеса при формулирането с думи на предизвикателствата, пред които се изправяше. И все пак краката ѝ потропваха бурно под масата и тя седна върху ръцете си, за да се въздържа и да не счупи чашата си за вино само за да наруши монотонността на разговора. Всички повтаряха едни и същи досадни до втръсване литании за страната, но не предлагаха решения или вариант за промяна. Това я потискаше. Когато на масата сервираха крем карамела, вече не издържа.

– Вижте – каза тя. – Всички знаем какви са проблемите.

Корумпираното правителство източваше парите от петрола, които биха могли да бъдат насочени към публичните услуги, посредничеше при незаконни сделки с оръжие и оставяше народа си да гладува. Почти никакви петролни пари не достигаха до лишения от ресурси Север, където безработицата растеше и

се надигаше все по-силен гняв заради корупцията в държавата. Покварата, нечестността и предателството бяха плъзнали толкова дълбоко, че северните бунтовници често купуваха оръжие директно от правителствените сили. Водните ресурси бяха все по-оскъдни и най-малко два града можеха да останат напълно без вода в рамките на следващите две години. Повече от половината население бе неграмотно. Пресата беше цензурирана. Жените имаха по-малко права. Да, позволяваха им да работят, да шофират коли и да пътуват без придружител, за разлика от други части на Близкия изток, но не можеха да избират кариерите или съпрузите си. Управниците бяха позволили на терористите да организират тренировъчни лагери в отдалечените райони (най-вече в северната част), стига да не взривят техни сънародници. Между правителствените сили и северните бунтовници непрекъснато избухваха конфликти. Чуждестранните компании трябваше да преговарят веднъж с правителството и веднъж с племената, за да получат разрешение да работят в определени области, или рискуваха офисите им изведнъж да бъдат обградени от въоръжени мъже.

Арабските посланици трепнаха, изненадани да чуят женски глас, след което отново се втренчиха в чашите си за кафе, но главата на министъра се завъртя към нея внимателно, когато тя продължи.

– Знаем всичко това; знаем го от години. Но какво *ще направим* за тези проблеми?

Едва тогава тя си позволи да погледне към Фин, който се усмихна леко, като същевременно успя да ѝ предаде мълчаливото си послание – че сега трябва да спре.

– Точно така – каза министърът с усмивка. – И така, *господа*, какво ще правим?

На кафе в дневната гостуващият министър сподели на Миранда, че е имал подобен разговор преди около десетина години – за Ирак. Коего накара Фин да предположи – с напълно безизразно лице – че британците планират да освободят страната от нейния безмилостен и неморален президент. „В Ирак

се получи *толкова* добре“, добави той. Дори и да искал, заяви посланикът на Оман, този президент не могъл да оправи нещата. Въпреки че бил тоталитарен деспот, той все още не бил постигнал абсолютното господство на Саддам. Когато няколко посланици заявиха, че проблемите на страната не могат да бъдат решени с пари, ръководителят на Световната програма по прехраната към ООН отбеляза, че те със сигурност не могат да бъдат решени *без* пари. Местният директор на Световната банка добави, че много реформи просто трябва да изчакат страната да добие финансова стабилност по някакъв магически начин или икономиката ѝ да промени посоката си и да поеме нагоре. „Но ние не можем да чакаме толкова!“, провикнаха се други от присъстващите. В края на вечерта Миранда забеляза, че директорът на Световната банка беше заспал на стола си. Испита облекчение, когато най-накрая отпратиха страдащия от часовата разлика министър в леглото му и останаха за още по една чаша порто със следователите.

Сутрешните слънчеви лъчи минаваха косо през решетките на прозореца на дрешника ѝ и Миранда стоеше пред него, оглеждайки гардероба си. Все още не можеше да осмисли напълно факта, че има цяла стая, в която да се облича – стая, която не служи за нищо друго. Беше особено смешно, когато се премести за първи път тук с двата куфара, с които бе живяла през последните няколко години. Едно от нещата, които обичаше в живота си в тази страна, беше, че никога не ѝ се налагаше да мисли какво да облече. Можеше да живее само с няколко дълги черни памучни поли, дълги черни памучни блузи, дънки и риза, които обличаше под *абаята**. Толкова бе просто.

Но всичко се промени, когато се премести при Фин и изведнъж започна да организира вечери за високопоставени служители. Отначало взе назаем няколко рокли от приятелката си Маргьорит, съпругата на френския посланик – единствената

* Дълга традиционна черна мантия, която жените в арабския свят носят върху дрехите си, когато излизат навън. – Б. пр.